

1. Čtení: Jr 31,31-34 **Hlavní čtení:** Ga 1,1-5

Milí bratři, milé sestry,

epištola Galatským, kterou dnes otevíráme, je bez nadsázky jednou z nejdůležitějších částí Nového zákona, možná celé Bible. *Čím je tak významná? Snad krásným a uhlazeným jazykem?* Tak to nepřipadá v úvahu - jazyk této epištoly je velmi jadrný. *Nebo svým stářím?* Ani to ne. Epištola Galatským totiž není ani nejstarší ani nejmladší Pavlův dopis. *Anebo snad tím, že se v ní dozvíme mnohé o Pavlově životě?* Apoštol v ní mluví hodně o svém životě, to je pravda, ale ani v tom samozřejmě nevězí závažnost tohoto listu.

Tím nejhlubším důvodem je Ježíš Kristus. Jistě: Jak jinak u apoštola Pavla! Ovšem pozor. Nikde jinde v celém Novém zákoně není s takovou ostrostí, vášní a prudkostí zvěstován Ježíš Kristus, jeho spásná oběť na kříži a jeho vzkříšení.

A právě z toho důvodu byla našim reformačním otcům tato epištola tak drahá. Tak třeba Luther - jakožto profesor biblické exegeze - vyložil za svůj život kdejaký text Písma. Ovšem napsal jen jeden souvislý komentář - a to právě k epištole Galatským. Téměř na smrtelné posteli pronesl, že kdyby se nemělo nic z jeho díla zachovat, pak alespoň tento komentář. A o samotné epištole Galatským říkával, že je mu tak milá, jako jeho žena Kateřina.

Není divu! Vždyť zápasil o samotnou podstatu církve - stejně tak jako apoštol Pavel. Stejně jako Pavel i Martin Luther si velmi jasně uvědomoval, že ztratí-li Kristova oběť na kříži svou jedinečnost a výjimečnost, pak je s církví zle. Začne-li hrát Kristova smrt na golgotském kříži v církvi druhé housle, pak církev umírá, stává se sama mrtvou, zbytečnou, anebo - řečeno slovy Ježíšovými - *je jako sůl, která ztratila svou slanost*.

Hned na začátku dopisu se dozvídáme, že její autor, Pavel, je apoštolem „*ne od lidí, ani skrze člověka, ale skrze Jezukrista*“ (jak překládají Kraličtí). Pavlovým zaměstnavatelem, tím, který z něj učinil apoštola, je Ježíš Kristus. Žádný člověk! Nikdo Pavlovi Krista nezvěstoval. Nikdo Pavla s Ježíšem neseznámil. Nikdo Pavla v křesťanské víře nevyučil. Žádný člověk se nestal prostředníkem mezi Pavlem a Ježíšem Kristem. Žádný člověk Pavla neustanovil apoštolem. Ať už tomu galatští, jeruzalémští a kdekterí jiní věří, či nevěří. Tak to prostě je. Ví to Pavel - a to stačí.

A přesně takto bychom měli i my vnímat naše povolání ke křesťanskému způsobu života. Na rozdíl od apoštola Pavla, nás do církve přinesli naši rodiče - při křtu. Rodiče nebo prarodiče nás vodili do nedělní školy, kde jsme nacházeli první bratry a sestry v Kristu. Posílali nás do konfirmačního cvičení a do mládeže. A možná někteří z nás s Kristem začali žít až v dospělém věku - díky svým přátelům, díky rodině. Ale po vzoru Pavlově: nedejme příliš na to, kdo z lidí nás před Boží tvář přivedl. Vždyť nás všechny bez výjimky vpravdě povolal Ježíš Kristus. A jemu především za to patří čest i sláva.

A to samé platí o našem povolání, tedy o naší práci, zaměstnání. Nejsou vznešená a zbytečná, čistá a špinavá, záviděníhodná a opovrhovaná povolání. Každé povolání (a to je plod reformačního myšlení), každé zaměstnání, které vykonáváme, je posvěceno Ježíšem Kristem. Vždyť to vykonáváme my, Kristem posvěcení lidé. A stejně tak v církvi Kristově je jeden povolán k tomu, aby kázal, druhý k tomu, aby vyučoval, třetí, aby počítal finance a čtvrtý k tomu, aby uklízel společné prostory. A nic z toho není důležitější a nic z toho není vznešenější povolání. To proto, že si nás k tomu povolal jeden a tentýž Pán Ježíš Kristus. To jen z našeho lidského pohledu vypadá Pavel, Božím řízením apoštol, jako král mezi povoláními. Je to ovšem jen člověk, kterého si Bůh použil pro své dílo spásy. Stejně jako nás, každého jinak, povolává k tomu, aby svět poznával Boha a Bůh aby došel zasloužené slávy.

Proto také apoštol zmiňuje své spolupracovníky na vinici Páně. Tito jeho spolupracovníci stojí při něm, když se snaží zvládat obtížné úkoly zvěstovatele evangelia, když čelí odporu, pochybám, strastem, anebo když se Pavel raduje z dobrého díla. Spolupracovníci jsou darem Páně. Darem toho Pána, který se přece také na tomto světě nechoval jako solitér, ale vybíral si spolupracovníky a spolupracoval s nimi. A že jich bylo!

Často stačí, že jeden, dva z našich bratrů nebo sester za námi stojí, že se za naši práci modlí, že pro nás a naše dílo vyprošují požehnání u Boha, a že nám pomohou ve chvílích slabosti a ochablosti. A jaké je potom požehnání, když celý křesťanský sbor pracuje jako jedno tělo, nebo třeba jako „*Tři mušketýři*“: jeden za všechny a všichni za jednoho. Spolupracovníků je třeba si považovat!

A teď to nejdůležitější: apoštol Pavel všechno, všecičko nahlíží z perspektivy Kristova kříže a jeho vzkříšení. To jsme už také na začátku řekli. Jakoby si Pavel nasazoval brýle a přes ty brýle se díval na sebe, na druhé lidi, na celý svět. K tomu jsme povoláni všichni: abychom si dnes a denně nasazovali brýle Kristova kříže a jeho vzkříšení. Abychom skrze tyto boží brýle pozorovali, hodnotili a přetvářeli sebe i naše okolí.

Často se stává, že lidé začnou používat brýle až na doporučení lékaře – sami si totiž nevšimli, že se jim zhoršuje zrak. Kolikrát ani nevíme, že hůř vidíme a potřebujeme brýle. Ale když si potom na doporučení lékaře ty brýle nasadíme, musíme mu dát za pravdu. S brýlemi vidíme skutečně lépe. Bez nich už to není ono.

Ani my už se nemůžeme dívat na svět, poměřovat jej jinak než skrze takové brýle: skrze Kristův kříž. Díváme se skrze ně především na své vlastní životy – a nechápeme, jak právě za nás mohl Pán Ježíš dát svůj život. Známe sice příběhy lidí, kteří obětovali svůj život za Boží pravdu. A slyšeli jsme o mnohých, kteří dobrovolně zemřeli proto, aby zachránili druhé lidi. Jak říká apoštol: *Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život.* (Ř 5,7)

Ale Ježíš Kristus dal sebe sama za můj hřích, za to zlé a špatné ve mně. Za to, co mě svazuje. Za to, co mě svírá a drtí. Za to, co mě nutí dělat, říkat a myslet co sám nechci. Ježíš Kristus dal sebe sama za to, co mě od Boha vzdaluje a jemu odcizuje. Proto, abych mu mohl být blízko. Proto, abych s ním mohl být navždy spojen. A to mě vždycky přivádí k vděčnosti.

Skrze tyto brýle se ovšem díváme i na naše bezprostřední okolí, na naše nejbližší, na rodiny a přátele, i na ty, s kterými si třeba moc nerozumíme a nemáme si co říct. K tomu jsme také povoláni. Budeme totiž jinak vnímat své okolí, budeme se jinak chovat ke svým blízkým, když si uvědomíme, že i za ně Kristus dal svůj život – byť to třeba ještě nevnímají, neprožívají a nevědí. Vždyť i nám to nějaký ten čas trvalo, než jsme to skutečně přijali. Vždyť i my kolikrát žijeme, jakoby žádné Kristovy oběti nebylo, jako bychom o žádné Ježíšově oběti nevěděli. Také díky tomu budeme našim blízkým více odpouštět a více se za ně modlit – přinášet je v Duchu pod Kristův kříž.

Skrze Kristův kříž budeme nahlížet celý svět, celý tento věk, o kterém apoštol přímo říká, že je zlý. A to se nám možná nezdá... *Je tento věk opravdu zlý? Nepřehnal to apoštol? Vždyť kolik dobra se kolem nás děje! Lidé se snaží, dělají, co můžou; věda jde pořád kupředu, lékaři jsou pořád úspěšnější, brzy se (být za značný obnos) lidé podívají na Měsíc, hrozbám terorismu se daří předcházet, a když to přece jen špatně dopadne, zvedne se alespoň obrovská vlna solidarity. Tak proč mluví Pavel o zlém věku?*

To právě Kristův kříž a jeho zmrtvýchvstání otevřel Pavlovi oči – a najednou vidí jasně. Tento svět je propadlý hříchu. A bytostně potřebuje Kristovo vykoupení. A pokud to my tak nevnímáme, musíme se ptát: proč? Co nám brání přitakat tomu, že tento věk je zlý, hříšný, Bohu odcizený? Jaký je náš nejvnitřnější motiv k tomu, abychom tento věk za „zlý“ nepokládali? Podle mého názoru je to nakonec snaha zůstat alespoň trochu součástí tohoto věku a podílet se dál na tom, co není správné, co se Bohu nelíbí. Je to ďábel, který nám nalhává, že svět není až tak hříšný, až tak zkažený. Je to zlo v nás, které se nám snaží namluvit, že je nakonec všechno v pořádku, že na tom my lidé nejsme až tak zle. A navíc: Pán Bůh je bezplatný automat na lásku, tak co se strachovat...

Proto také Pavel mluví o tom, že Kristus dal sebe sama za naše hříchy, aby nás *vytrhl z nynějšího zlého věku*. Kristus nás hříšné vytrhl z tohoto zlého věku. Vytrhl nás! Tak jako zubař trhá zub. Tak jako zahradník vytrhává plevel. Zub nepřemluvíte, aby sám opustil své místo v ústech – musíte jej vytrhnout. A stejně je to s plevelem na zahrádce.

Sami od sebe bychom nikdy tento věk jako zlý a hříšný nikdy nevnímali a neviděli. To Kristus nám otevřel oči. Sami od sebe bychom se nikdy svého podílu na zlu tohoto věku nevzdali. Jenom díky Ježíši Kristu vidíme náš hřích, toužíme po jeho odpuštění a vděčně přijímáme Boží záchranu.

Modlitba po kázání:

Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti, že jsi nás vysvobodil, vytrhl a přivlastnil. Prosíme, abys nám odpouštěl, když se vracíme tam, odkud jsi nás vzal, když se vracíme k hříšnému způsobu života. A prosíme za všechny lidi kolem nás, za celý svět – aby ještě mnoho lidí bylo tebou vytrženo z hříšného způsobu života, aby ještě mnoho lidí zakusilo a vděčně přijímalo tvé odpuštění, tvou lásku, tvou spásu. Amen.